

ВИПАДОК СМЕРТІ ВНАСЛІДОК УРАЖЕННЯ БЛИСКАВКОЮ ЧЕРЕЗ МЕТАЛЕВУ БРОНЮ БРОНЕТРАНСПОРТЕРА

©Потапенко І.В., Фененко Ю.І.

Чернігівське обласне бюро судово-медичної експертизи

Резюме. Пропонуємо для розгляду випадок ураження атмосферним електрострумом (блискавкою) при контактуванні кистей потерпілого з переважаючою металевою поверхнею (бронєю бронетранспортера). Описані морфологічні особливості вхідних (велика чисельність, відсутність вираженого звуглення, локалізація на обох кистях) та вихідних (локалізація в обох п'яточних ділянках, відносно великі розміри) електроміток, а також виявлення при судово-медичному криміналістичному дослідженні слідів заліза навколо ушкоджень на кистях – дозволило достовірно встановити факт ураження атмосферним електрострумом.

Ключові слова: судово-медична експертиза, електротравма, ураження блискавкою.

ВСТУП. Встановлення причини смерті судово-медичним експертом при ураженні електрострумом може викликати неабиякі труднощі, особливо у випадках нез'ясованих обставин травми, нетиповій морфологічній картині електроміток тощо [1-3].

Метою дослідження було дослідження особливостей причини смерті у випадку електротравми.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

З постанови слідчого поліції про призначення судово-медичної експертизи видно, що: «...під час військових навчань на полігоні смт. Гончарівське, внаслідок ураження блискавкою гр. Ш., 1996 р.н. отримав тілесні ушкодження від яких не приходячи до тями помер.

Із «Висновку експерта» судово-медичної експертизи трупа гр. Ш. видно, що: «...По долонній поверхні лівої кисті на умовній дугоподібній лінії між тенаром та гіпотенаром (довжиною близько 7 см) 11 округлих (розмірами від 0,1x0,1 см до 0,4x0,5 см) та одна та неправильно видовженої форми (0,2x1,5 см) ділянки ущільненої шкіри сіро-коричневого кольору з оточуючим блідо-сірим вінчиком припіднятого епідермісу (шириною до 0,1 см), припідняті над блідою неушкодженою шкірою до 0,2 см (рис.1).

Рис. 1. Електромітка на долонній поверхні лівої кисті на умовній дугоподібній лінії між тенаром та гіпотенаром

Рис. 2. Електромітка по зовнішній поверхні правої стопи над п'яткою

По долонній поверхні лівого променево-зап'ястного суглоба смуга ушкодженої шкіри 1x5,2 см, сіро-червона, ущільнена, епідерміс при піднятті, дещо набряклий та клаптеподібно відшарований. По долонній поверхні правої кисті від основи гіпотенара до проксимальних фаланг 4-5 пальців дугоподібно переривчасте ушкодження шкіри 0,2x11 см у вигляді темно-коричневого заглиблення з нерівними валикоподібними припіднятими сірими краями; на тенарі округла ділянка ушкодженої шкіри розмірами 0,5x0,7 см: епідерміс частково відсутній, частково відшарований у вигляді клаптиків по периферії, шкіра темно-сіра, ущільнена, по краях валикоподібно припіднята. По внутрішній поверхні лівої стопи над п'яткою ділянка ушкодженої шкіри темно-коричневого кольору 4x7 см, різко ущільнена, по верхньому краю епідерміс клаптеподібно відшарований на ділянці 2x3 см, припіднятий, підсохлий щільною сірою плівкою. Аналогічні ушкодження по зовнішній поверхні правої стопи над п'яткою - 5,5x9 см, з відшаруванням епідерміса по внутрішній та нижній поверхням шириною до 2 см; допереду від гомілкового суглобу 2x0,7 см» (рис. 2).

Також були виявлені крововиливи в пара аортальну клітковину, корені легенів, крововиливи під вісцеральну плевру, різке повнокров'я внутрішніх органів та рідка кров в крупних судинах.

4 шматочки шкіри з обох кистей та стоп були направлені для проведення судово-гістологічної експертизи. З „Висновку” судово-гістологічної експертизи відомо, що: «...у препаратах шкіри: ознаки блискавки, на що вказує гомогенізація епітелію по типу некрозу, наявність різкого витягування ядер епідермісу, що формує фігури у вигляді частоколу, інфільтративні крововиливи без реактивних змін в окремих ділянках. набряк легень з порушенням реології крові та розладами кровообігу».

На судово-медичне криміналістичне дослідження направлені ділянки шкіри кистей. Із «Висновку» судово-медичної криміналістичної експертизи відомо, що: «...були виявлені ушкодження поверхневого шару шкіри, що мають ознаки електроміток (поверхневі овальні та видовжені садна, з западаючим дном та дрібними зонами звуглення), що могли утворитись від дії електричного струму.

На краях даних ушкоджень виявлені сліди заліза та не виявлені сліди алюмінію, свинцю та міді».

ВИСНОВКИ

При судово-медичній експертизі не були виявлені ознаки, що можуть бути типовими у випадках ураження атмосферною електрикою (опіки тіла з ділянками глибокого обвуглення, розриви шкіри та м'яких тканин, опалення волосся, пошкодження одягу, «фігури блискавки»).

Дані, отримані при експертизі трупа, з урахуванням додаткових методів дослідження (морфологія ушкоджень обох кистей та стоп, крововиливи в пара аортальну клітковину та корені легенів, гістологічно – ознаки електроміток в досліджених препаратах шкіри; при медико-криміналістичному дослідженні - виявлені ушкодження поверхневого шару шкіри, що мають ознаки електроміток, на краях даних ушкоджень виявлені сліди заліза та не виявлені сліди алюмінію, свинцю та міді) - дозволили встановити, що у даному випадку відбулось ураження блискавкою через металевий (залізний) провідник та проходженням струму за найбільш небезпечним варіантом – «повною петлею» через обидві руки та ноги.

Література

1. Каплан А. Д. Поражение электрическим током и молнией.- М., «Медицина». – 104 с.
2. Назаров Г. Н., Николенко Л. П. Судебно-медицинское исследование электротравмы. — М.: Фолиум, 1992. — 144 с.
3. Громов А.П., Капустин А.В. Судебно-медицинское исследование трупа. - М., «Медицина». – 319 с.

СЛУЧАЙ СМЕРТИ В РЕЗУЛЬТАТЕ ПОРАЖЕНИЯ МОЛНИЕЙ ЧЕРЕЗ МЕТАЛЛИЧЕСКУЮ БРОНЮ БРОНЕТРАНСПОРТЕРА

Потапенко И. В., Фененко Ю. И.

Резюме. Предлагаем для рассмотрения случай поражения атмосферным электричеством (молнией) при контактировании кистей потерпевшего с преобладающей металлической поверхностью (броней бронетранспортера). Описанные морфологические особенности входных (большая численность, отсутствие выраженного обугливания, локализация на обеих кистях) и выходных (локализация в обоих пяточной участках, относительно большие размеры) электромиток, а также выявленные при судебно-медицинском криминалистическом исследовании следов железа вокруг поврежденных на кистях - позволило достоверно установить факт поражения атмосферным электрическим током.

Ключевые слова: судебно-медицинская экспертиза, электротравма, поражения молнией.

DEATH REDUCTION BY BLISCULAR DAMAGE THROUGH METAL BROWN BROWNING

Potapenko I.V. Fenenko Y.I.

Summary. We suggest to consider the case of electric lesions atmospheric (lightning) when contacting the victim's hands with prevailing metal surface (armored personnel carrier). Described morphological features input (large size, lack of expressed zvuhlennya localization on both hands) and output (localization in both heel areas, the relatively large size) elektromitok and detection with forensic medical forensic study traces of iron around the lesions on the hands - has made it possible to reliably establish the fact of being affected by atmospheric electric current.

Key words: forensic examination, zipper defeat.

УДК 617-326/15:753

АТИПИЧНОЕ СГОРАНИЕ ТЕЛА НА ОТКРЫТОЙ МЕСТНОСТИ И ТРУДНОСТИ ПОСЛЕДУЮЩЕЙ ИДЕНТИФИКАЦИИ ТЕЛА

©Устинченко И. В.

Луганское областное бюро судебно-медицинской экспертизы

Резюме. В статье представлены особенности проведения судебно-медицинской экспертизы в условиях атипичного сгорания человека на открытой местности с последующей идентификацией тела.

Ключевые слова: судебно-медицинская экспертиза, действие высокой температуры, идентификация.

ВВЕДЕНИЕ. По литературным данным в судебно-медицинской экспертизе такой аспект ожоговой травмы как «гипотеза фитиля» или «живой свечи» остается актуальным и сегодня [1-4]. Впервые ее выдвинул еще в 1961 году лондонский врач Гевин Турстон в журнале Medico-Legal Journal [2]. Он считал, что фитилем становится человек в одежде. Человек горит, а растапливаемый в это время жир поддерживает пламя до тех пор, покамест не выгорит. Гипотезу «фитиля» отрицал Брайан Форд, поскольку она не объясняет всех особенностей феномена [3]. И спирт, на который грешили раньше, к делу не относится. Хотя бы потому, что не накапливается. Наоборот, расщепляется в результате метаболизма. И все же, как объясняет Форд, в организме может появиться очень горючее вещество, которое к тому же способно накапливаться. Это ацетон. Производство ацетона в процессе метаболизма начинается тогда, когда в крови понижается содержание глюкозы - основного источника энергии в человеческом организме. Дефицит приводит к тому, что включаются альтернативные механизмы. Начинают расщепляться жировые клетки. Цепочка биохимических реакций, за которые отвечает печень, приводит в итоге к тому, что в кровь поступают особые вещества - так называемые кетоны. Они и становятся источниками питания и носителями энергии вместо глюкозы. Ацетон - одна из разновидностей кетонов. Его накоплению способствуют некоторые диеты, вызывающие так называемый кетоз, а также и сахарный диабет. Избыток горючего вещества в организме и вызывает самовозгорание, считает ученый. Он проверил это, «замариновав», в ацетоне куски свинины. Из кусков Форд изготовил масштабные модели человеческих тел. Одел их и поджег. Они сгорели дотла менее, чем за полчаса. Одежда сляпана осталась нетронутой. Сохранились и конечности. «Мы полагаем: ноги и руки остаются, так как в них слишком мало жира, и ацетон накапливается в недостаточном количестве», - сообщает автор-экспериментатор.

В моей экспертной практике был еще аналогичный случай в 2001 году, в доме была обнаружена правая голень пожилой женщины в кухне на деревянном полу. Пол под сгоревшими останками полностью был выгоревший по сгоревшему силуэту. Остальная часть кухни не повреждена, мебель цела. В дальней комнате обнаружен труп мужчины с причиной смерти отравление окисью углерода.

Цель - судебно-медицинская экспертиза трупа человека на открытой местности в условиях атипичного сгорания с последующей идентификацией тела.

В исследовании были использованы архивные материалы Луганского областного бюро судебно-медицинской экспертизы.

РЕЗУЛЬТАТЫ ИССЛЕДОВАНИЯ И ИХ ОБСУЖДЕНИЕ.

В одном из населенных пунктов вблизи линии разграничения был обнаружен практически сгоревший труп неустановленной женщины. Труп находился возле дровяного сарая (рис. 1).